

lultabb a helyzet. É-felé haladva 1 fokot, nyáron 4 perccel is késhet a Tejút látványa, viszont télen előbb következik be. Évszakonként más és más az eltérés. Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy 1 fokos É-felé haladás esetén az esti Tejút hány perccel később /+jel/ jelenik meg.

jan.l = -4; febr.l=-3; márc.l=-2; ápr.l=+1; máj.l=+2; jun.l=+4;
júl.l = +4; aug.l =+3; szept.l=+1;okt.l=-1; nov.l=-2; dec.l=-4.

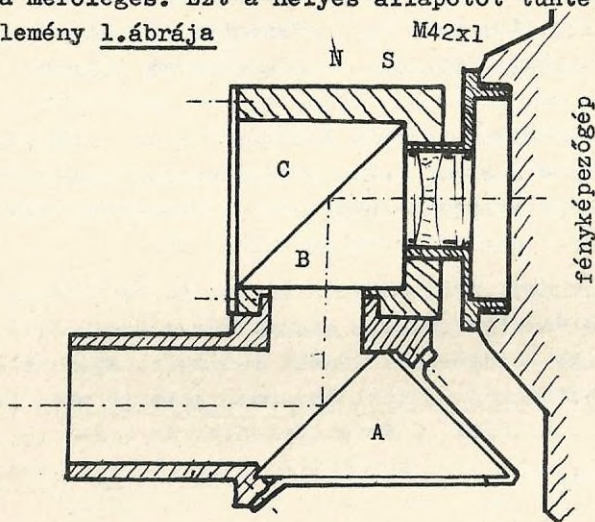
A Tejút hajnalban É-felé hamarabb tűnik el, azaz az előjelek fordítottak. Láthatóan minden egyes megfigyelőhelyre ki kell számítani az időpontokat.

Keszthelyi Sándor
Gyöngyöstarján

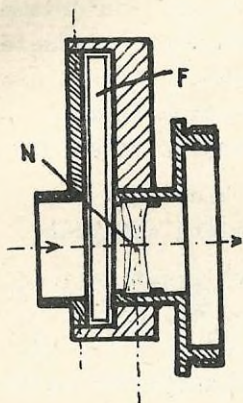
....

Fotózás a "napfény csökkentővel"

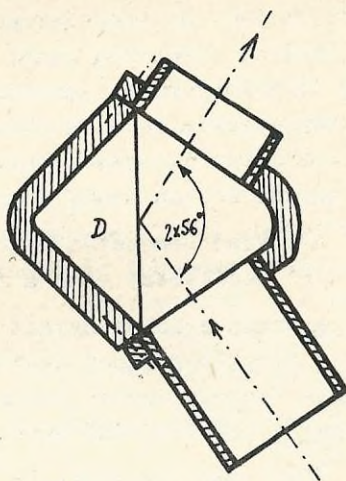
A Meteor 1974/4.számában ismertetésre került "napfény csökkentő" ábrájában a B-C prizmák közti olajfilm réteg helyzete tévesen van feltüntetve, a helyes irány az ottani ábrán láthatóra merőleges. Ezt a helyes állapotot tünteti fel a mostani közlemény 1.ábrája

amely ki van egészítve egy olyan adapterrel, ami a Nap fotózását teszi lehetővé. A csatlakozó elemben Barlow lencse és színszűrő is elhelyezhető.

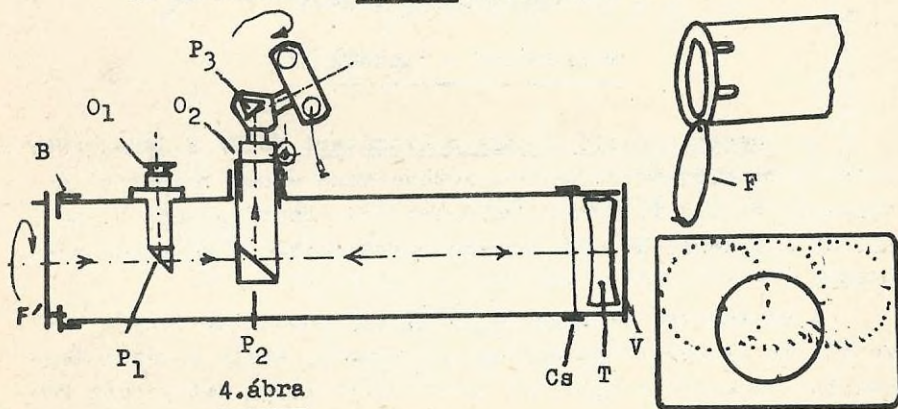
2.ábra

3.ábra

A 2.ábra nagyobb méretű szűrő elhelyezését szemlélteti. A 3.ábrán $2 \times 56^\circ$ -os eltérítést adó megoldás látható, ami az előző közleményben szerepelt. Ennek a prizának a segítségével olyan fotózás is megvalósítható, amelyknél a fény üvegen nem halad át, és így az U.V.komponenst nem gyöngíti.

Az elrendezés a 4.ábrán látható. A beérkező fény "T"

4.ábra

aluminiumozatlan tükörrre jut, melynek hátoldala Walkiddal van lefestve, és a szellőzést is biztosító "V" lemez védi. A fény a szokásoshoz képest fordítva behelyezett P_2 üvegprizmára jut, melynek befogó oldalai szintén feketére vannak festve. A fénykúp innen jut a " P_3 " $2 \times 56^\circ$ -os prizmára, mely az elforgatással szabályozza a fényerőt. Kimenetére a fényképezőgép a fent már tárgyalt közgyűrűvel csatlakozik.

Az egész P_2 szerelvény az " O_2 " csonkba szükség esetén betűzhető, közben az O_1 szerelvény a helyén maradhat.

A távcső bemenetét ajánlatos "B" blendével szűkíteni és a "F" fedőlemezt csak a fotózás idejére elhajtani.

A fotón a kelet-nyugati irányt úgy lehet megjelölni, hogy a fényképezőgépet akként fordítsuk el, hogy a távcsövet a rekta tengely mentén mozgatva a keresőben a Nap képe a keresőnek a kép-szélével párhuzamosan mozduljon el./4.ábra/

Végül egy tapasztalat: vizuális megfigyelésre kellemes sárgás színt ad a prizmák között a japán kis mikroszkópok tartozékában található kanadabalzsam felhasználása. Vizmentes alkoholban lassan oldódik.

Fazakas József
EMG laboratórium, Budapest

.....

A KETTŐSCSILLAGOK VILÁGA

Mikrométer - típusok II.

Az összehasonlító képmás mikrométer /CIM/ F.J.Hargreaves mutatta be először 1931-ben. A következő évben módosította műszerét és L.S.T. Symms, valamint C.R. Davidson ezt használták a Greenwich-i 28 inch-es refraktorhoz a kettősök mérésére.

A berendezés lényege az, hogy egy műcsillag fényét vezetjük át /1.ábra/ egy Wollaston-prizmán, amely a képet megkettőzi és a fényt egyuttal polarizálja is. A két képmás kö-